

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (suuri jaosto)

26 päivänä huhtikuuta 2022 *

Kumoamiskanne – Direktiivi (EU) 2019/790 – 17 artiklan 4 kohdan b alakohta ja c alakohdan loppuosa – Euroopan unionin perusoikeuskirjan 11 artikla ja 17 artiklan 2 kohta – Sananvapaus ja tiedonvälityksen vapaus – Immateriaalioikeuksien suoja – Verkkosisällönjakopalvelujen tarjoajille asetetut velvoitteet – Käyttäjien verkkoon lataamien sisältöjen automaattinen ennakkovalvonta (suodattaminen)

Asiassa C-401/19,

jossa on kyse SEUT 263 artiklaan perustuvasta kumoamiskanteesta, joka on nostettu 24.5.2019,

Puolan tasavalta, asiamiehinään B. Majczyna, M. Wiącek ja J. Sawicka, avustajanaan asiantuntija J. Barski,

kantajana,

vastaan

Euroopan parlamentti, asiamiehinään D. Warin, S. Alonso de León ja W. D. Kuzmienko, ja

Euroopan unionin neuvosto, asiamiehinään M. Alver, F. Florindo Gijón ja D. Kornilaki,

vastaajina,

joita tukevat

Espanjan kuningaskunta, asiamiehinään aluksi S. Centeno Huerta ja J. Rodríguez de la Rúa Puig, sittemmin Rodríguez de la Rúa Puig,

Ranskan tasavalta, asiamiehinään A.-L. Desjonquères ja A. Daniel,

Portugalin tasavalta, asiamiehinään aluksi M. A. Capela de Carvalho Galaz Pimenta, P. Barros da Costa, P. Salvação Barreto ja L. Inez Fernandes, sittemmin Capela de Carvalho Galaz Pimenta, Barros da Costa ja Salvação Barreto, ja

Euroopan komissio, asiamiehinään F. Erlbacher, S. L. Kaléda, J. Samnadda ja B. Sasinowska,

väliintulijoina,

* Oikeudenkäyntikieli: puola.

UNIONIN TUOMIOISTUIN (suuri jaosto),

toimien kokoonpanossa: presidentti K. Lenaerts, jaostojen puheenjohtajat A. Arabadjiev, K. Jürimäe, C. Lycourgos, E. Regan ja S. Rodin sekä tuomarit M. Ilešič (esittelevä tuomari), J.-C. Bonichot, M. Safjan, F. Biltgen ja P. G. Xuereb,

julkisasiamies: H. Saugmandsgaard Øe,

kirjaaja: hallintovirkamies L. Carrasco Marco,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 10.11.2020 pidetyssä istunnossa esitetyn,

kuultuaan julkisasiamiehen 15.7.2021 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Puolan tasavalta vaatii kanteellaan unionin tuomioistuinta ensisijaisesti kumoamaan tekijänoikeudesta ja lähioikeuksista digitaalisilla sisämarkkinoilla ja direktiivien 96/9/EY ja 2001/29/EY muuttamisesta 17.4.2019 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/790 (EUVL 2019, L 130, s. 92) 17 artiklan 4 kohdan b alakohdan ja c alakohdan loppuosan ja toissijaisesti, mikäli unionin tuomioistuin katsoo, ettei näitä säännöksiä voida erottaa direktiivin 2019/790 17 artiklan muista säännöksistä muuttamatta niiden pääsisältöä, kumoamaan kyseisen 17 artiklan kokonaisuudessaan.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Perusoikeuskirja

- 2 Euroopan unionin perusoikeuskirjan (jäljempänä perusoikeuskirja) 11 artiklan 1 kohdassa määrätään seuraavaa:

”Jokaisella on oikeus sananvapauteen. Tämä oikeus sisältää mielipiteenvapauden sekä vapauden vastaanottaa ja levittää tietoja tai ajatuksia viranomaisten siihen puuttumatta ja alueellisista rajoista riippumatta.”

- 3 Perusoikeuskirjan 17 artiklan 2 kohdassa määrätään, että ”teollis- ja tekijänoikeudet turvataan”.
- 4 Perusoikeuskirjan 52 artiklan 1 ja 3 kohdassa määrätään seuraavaa:

”1. Perusoikeuskirjassa tunnustettujen oikeuksien ja vapauksien käyttämistä voidaan rajoittaa ainoastaan lailla sekä kyseisten oikeuksien ja vapauksien keskeistä sisältöä kunnioittaen. Suhteellisuusperiaatteen mukaisesti rajoituksia voidaan säätää ainoastaan, jos ne ovat välttämättömiä ja vastaavat tosiasiallisesti [Euroopan] unionin tunnustamia yleisen edun mukaisia tavoitteita tai tarvetta suojella muiden henkilöiden oikeuksia ja vapauksia.

– –

3. Siltä osin kuin – – perusoikeuskirjan oikeudet vastaavat ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyssä yleissopimuksessa [(Euroopan ihmisoikeussopimus)] taattuina oikeuksia, niiden merkitys ja ulottuvuus ovat samat kuin mainitussa yleissopimuksessa. Tämä määräys ei estä unionia myöntämästä tätä laajempaa suojaa.”
- 5 Perusoikeuskirjan 53 artiklassa määrätään, että ”– – perusoikeuskirjan määräyksiä ei saa tulkita siten, että ne rajoittaisivat tai loukkaisivat niitä ihmisoikeuksia ja perusvapauksia, jotka asianomaisella soveltamisalalla tunnustetaan unionin oikeudessa, kansainvälisessä oikeudessa ja niissä kansainvälisissä yleissopimuksissa, joiden osapuolina [Euroopan] unioni tai kaikki jäsenvaltiot ovat, ja erityisesti [Euroopan ihmisoikeussopimuksessa], sekä jäsenvaltioiden valtiosäännöissä.”

Direktiivi 2000/31/EY

- 6 Tietoyhteiskunnan palveluja, erityisesti sähköistä kaupankäyntiä, sisämarkkinoilla koskevista tietyistä oikeudellisista näkökohdista 8.6.2000 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/31/EY (direktiivi sähköisestä kaupankäynnistä) (EYVL 2000, L 178, s. 1) 14 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jos tietoyhteiskunnan palvelun tarjoaminen käsittää palvelun vastaanottajan toimittamien tietojen tallentamisen, jäsenvaltioiden on varmistettava, että palvelun tarjoaja ei ole vastuussa palvelun vastaanottajan pyynnöstä tallennettujen tietojen osalta, edellyttäen, että:

- a) palvelun tarjoajalla ei ole tosiasiallista tietoa laittomasta toiminnasta tai tiedoista eikä hänen tiedossaan vahingonkorvausvaatimuksen kyseessä ollen ole tosiasioita tai olosuhteita, joiden perusteella toiminnan tai tietojen laittomuus on ilmeistä;

tai

- b) palvelun tarjoaja toimii viipymättä tietojen poistamiseksi tai niihin pääsyn estämiseksi heti saatuaan tiedon tällaisista seikoista.”

Direktiivi 2001/29/EY

- 7 Tekijänoikeuden ja lähioikeuksien tiettyjen piirteiden yhdenmukaistamisesta tietoyhteiskunnassa 22.5.2001 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/29/EY (EYVL 2001, L 167, s. 10) 3 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on säädettävä, että tekijöillä on yksinoikeus sallia tai kieltää teostensa langallinen tai langaton välittäminen yleisölle, mukaan lukien teosten saattaminen yleisön saataviin siten, että yleisöön kuuluvilla henkilöillä on mahdollisuus saada teokset saataviinsa itse valitsemastaan paikasta ja itse valitsemanaan aikana.”

Direktiivi 2019/790

8 Direktiivin 2019/790 johdanto-osan 2, 3, 61, 65, 66, 70 ja 84 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”(2) Tekijänoikeuden ja lähioikeuksien alalla annetuilla direktiiveillä edistetään sisämarkkinoiden toimintaa, vahvistetaan korkeatasoinen suoja oikeudenhaltijoille, helpotetaan oikeuksien hankkimista ja luodaan kehys teosten ja muun suojatun aineiston hyödyntämiselle. Tämä yhdenmukaistettu lainsäädäntökehys edistää sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa ja sillä edistetään innovointia, luovuutta, investointeja ja uuden sisällön tuotantoa, myös digitaalisessa ympäristössä, jotta vältetään sisämarkkinoiden pirstoutuminen. Tämän lainsäädäntökehysten tarjoama suoja edesauttaa myös unionin tavoitetta, jonka mukaan se vaalii ja edistää kulttuurista monimuotoisuutta korostaen samalla Euroopan yhteistä kulttuuriperintöä. – –

(3) Tekniikan nopea kehitys muuttaa koko ajan sitä, miten teoksia ja muuta suojattua aineistoa luodaan, tuotetaan, levitetään ja hyödynnetään. Uusia liiketoimintamalleja ja uusia toimijoita syntyy jatkuvasti. Asiaa koskevan lainsäädännön on oltava tulevaisuuden kannalta kestävä, jotta tekniikan kehitystä ei rajoiteta. Unionin tekijänoikeudellisessa kehyksessä vahvistetut tavoitteet ja periaatteet ovat yhä päteviä. – – joillakin aloilla unionin olemassa olevaa tekijänoikeusjärjestelmää on [kuitenkin] tarpeen mukauttaa ja täydentää siten, että säilytetään tekijänoikeuden ja lähioikeuksien korkeatasoinen suoja. – –

– –

(61) Viime vuosina verkkosisältömarkkinoiden toiminta on monimutkaistunut. Verkkosisällönjakopalveluista, joissa tarjotaan pääsy suureen määrään käyttäjien verkkoon lataamaa tekijänoikeudella suojattua sisältöä, on tullut tärkeimpiä sisällön saatavuuden lähteitä verkossa. Verkkopalvelut ovat keino toteuttaa kulttuuriteosten ja luovien teosten laajempi saatavuus, ja ne tarjoavat kulttuurialalle ja luoville toimialoille runsaasti mahdollisuuksia uusien liiketoimintamallien kehittämiseen. Vaikka ne mahdollistavatkin sisällön monimuotoisen ja vaivattoman saannin, ne aiheuttavat kuitenkin myös haasteita silloin, kun tekijänoikeudella suojattua sisältöä ladataan niihin ilman oikeudenhaltijoiden ennakkolupaa. Oikeudellista epävarmuutta vallitsee siitä, osallistuvatko tällaiset palveluntarjoajat tekijänoikeuden kannalta merkityksellisiin tekoihin ja onko niiden saatava oikeudenhaltijoilta lupa käyttäjiensä palveluun lataamaan sisältöön, kun näillä ei ole asiaankuuluvia oikeuksia palveluun ladattuun sisältöön, sanotun kuitenkaan rajoittamatta unionin oikeudessa säädettyjen poikkeusten ja rajoitusten soveltamista. Tämä epävarmuus vaikuttaa oikeudenhaltijoiden mahdollisuuksiin määrittää, käytetäänkö heidän teoksiaan ja muuta suojattua aineistoaan ja millä edellytyksillä käyttö tapahtuu, sekä heidän mahdollisuuksiinsa saada tällaisesta käytöstä asianmukainen korvaus. Sen vuoksi on tärkeää edistää lisensointimarkkinoiden kehittymistä oikeudenhaltijoiden ja verkkosisällönjakopalvelujen tarjoajien välillä. Näiden lisensointisopimusten olisi oltava oikeudenmukaisia ja säilytettävä kohtuullinen tasapaino molempien osapuolten kannalta. Oikeudenhaltijoiden olisi saatava asianmukainen korvaus teostensa tai muun suojatun aineistonsa käytöstä. Koska näiden määräysten ei kuitenkaan saisi vaikuttaa sopimusvapauteen, oikeudenhaltijoita ei saisi velvoittaa antamaan valtuutusta tai tekemään lisensointisopimuksia.

– –

- (65) Kun verkkosisällönjakopalvelujen tarjoajat ovat vastuussa yleisölle välittämisestä tai yleisön saataviin saattamisesta tässä direktiivissä säädetyin edellytyksin, direktiivin [2000/31] 14 artiklan 1 kohtaa ei olisi sovellettava tämän direktiivin säännöksistä johtuvaan vastuuseen siitä, että verkkosisällönjakopalvelujen tarjoajat käyttävät suojattua sisältöä. Tämä ei saisi vaikuttaa direktiivin [2000/31] 14 artiklan 1 kohdan soveltamiseen tällaisiin palveluntarjoajiin tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolella.
- (66) Kun otetaan huomioon, että verkkosisällönjakopalvelujen tarjoajat antavat pääsyn sisältöön, joka ei ole niiden vaan niiden käyttäjien palveluun lataamaa, on aiheellista säätää erityisestä vastuumekanismista sovellettaessa tätä direktiiviä tapauksissa, joissa lupaa ei ole annettu. – – Jos lupaa ei ole annettu palveluntarjoajille, niiden olisi toteutettava toimia parhaansa mukaan huolellista ammatinharjoittamista koskevien toimialan korkeatasoisten vaatimusten mukaisesti luvattomien teosten ja muun suojatun aineiston, siten kuin kyseessä olevat oikeudenhaltijat ovat ne tunnistanee, saatavuuden välttämiseksi palveluissaan. Oikeudenhaltijoiden olisi tätä varten annettava palveluntarjoajille merkityksellisiä ja tarvittavia tietoja ottaen huomioon muiden seikkojen ohella oikeudenhaltijoiden koko sekä niiden teosten ja muun suojatun aineiston tyyppi. Toimet, joita verkkosisällönjakopalvelujen tarjoajat toteuttavat yhteistyössä oikeudenhaltijoiden kanssa, eivät saisi johtaa siihen, että estetään tekijänoikeutta loukkaamattoman sisällön saatavuus, mukaan lukien lisensointisopimuksen kattamien taikka tekijänoikeutta tai lähioikeuksia koskevan poikkeuksen tai rajoituksen piiriin kuuluvien teosten tai muun suojatun aineiston käyttö. Tällaisten palveluntarjoajien toimet eivät siten saisi vaikuttaa käyttäjiin, jotka käyttävät verkkosisällönjakopalveluja voidakseen laillisesti ladata niihin sisältöä ja saada pääsyn tällaisissa palveluissa oleviin tietoihin.

Lisäksi tässä direktiivissä vahvistetut velvoitteet eivät saisi johtaa siihen, että jäsenvaltiot asettavat valvontaa koskevan yleisen velvoitteen. Arvioitaessa, onko verkkosisällönjakopalvelujen tarjoaja toteuttanut toimia parhaansa mukaan huolellista ammatinharjoittamista koskevien toimialan korkeatasoisten vaatimusten mukaisesti, olisi otettava huomioon, onko palveluntarjoaja toteuttanut kaikki toimet, jotka huolellinen toimija toteuttaisi saavuttaakseen tavoitellun tuloksen eli luvattomien teosten tai muun suojatun aineiston saatavuuden estämisen verkkosivustollaan, ottaen huomioon toimialan parhaat käytännöt sekä toteutettujen toimien vaikuttavuus kaikkien asiaan liittyvien tekijöiden ja kehityskulkujen valossa samoin kuin suhteellisuusperiaate. Tässä arviossa olisi otettava huomioon eräitä osatekijöitä, kuten palvelun koko, erityyppisen sisällön saatavuuden välttämiseksi olemassa olevien uusinta kehitystä edustavien keinojen kehitys, mukaan lukien mahdollinen tuleva kehitys, ja tällaisten keinojen kustannukset palveluille. Erilaiset keinot, joilla vältetään luvattoman tekijänoikeudella suojatun sisällön saatavuus, saattavat olla aiheellisia ja oikeasuhteisia sen mukaan, minkä tyyppisestä sisällöstä on kyse, ja sen vuoksi ei voida sulkea pois sitä, että joissakin tapauksissa luvattoman sisällön saatavilla oleminen voidaan välttää ainoastaan oikeudenhaltijoiden ilmoituksen perusteella. Palveluntarjoajien toteuttamien toimien olisi oltava vaikuttavia suhteessa asetettuihin tavoitteisiin, mutta ne eivät saisi mennä pidemmälle, kuin on tarpeen, jotta voidaan saavuttaa tavoite eli välttää ja lopettaa luvattomien teosten ja muun suojatun aineiston saatavuus.

--

- (70) Verkkosisällönjakopalvelujen tarjoajien yhteistyössä oikeudenhaltijoiden kanssa toteuttamat toimet eivät saisi rajoittaa tekijänoikeutta koskevien poikkeusten tai rajoitusten soveltamista, eivät etenäkään niiden, joilla taataan käyttäjien ilmaisunvapaus. Käyttäjien olisi sallittava ladata palveluun ja asettaa saataviin sisältöä, jonka käyttäjät ovat luoneet lainausta, arvostelua, selostusta, karikatyyriä, parodiaa tai pastissia koskevia erityistarkoituksia varten. Tämä on erityisen tärkeää, jotta voidaan löytää tasapaino [perusoikeuskirjassa] määrättyjen perusoikeuksien, erityisesti sananvapaus ja taiteen vapaus, ja omistusoikeuden, mukaan lukien teollis- ja tekijänoikeudet, välillä. Kyseiset poikkeukset ja rajoitukset olisi näin ollen tehtävä pakollisiksi, jotta voitaisiin varmistaa, että käyttäjät saavat kaikkialla unionissa yhdenmukaisen suojan. On tärkeää varmistaa, että verkkosisällönjakopalveluiden tarjoajilla on käytössä vaikuttava valitus- ja oikeussuojamekanismi, jolla tuetaan käyttöä tällaisia erityistarkoituksia varten.

Verkkosisällönjakopalvelujen tarjoajien olisi myös otettava käyttöön vaikuttavia ja nopeita valitus- ja oikeussuojamekanismeja, joiden avulla käyttäjät voivat valittaa palveluun tekemiensä latausten suhteen toteutetuista toimista, erityisesti silloin, kun he voisivat olla oikeutettuja tekijänoikeutta koskevaan poikkeukseen tai rajoitukseen sellaisen palveluun latauksen osalta, johon pääsy on estetty tai joka on poistettu. Tällaisten mekanismien mukaisesti esitetyt valitukset olisi käsiteltävä ilman aiheetonta viivytystä, ja niihin sovelletaan ihmisen tekemää arviointia. Kun oikeudenhaltijat pyytävät palveluntarjoajia toteuttamaan toimia käyttäjien palveluun tekemien latausten suhteen, kuten estämään pääsy ladattuun sisältöön tai poistamaan ladattu sisältö, tällaisten oikeudenhaltijoiden olisi perusteltava pyyntönsä asianmukaisesti. – – Jäsenvaltioiden olisi myös varmistettava, että käyttäjät voivat käyttää tuomioistuinten ulkopuolisia oikeussuojamekanismeja riitojen ratkaisemiseksi. Tällaisten mekanismien avulla riidat olisi voitava ratkaista puolueettomasti. Käyttäjien olisi lisäksi voitava kääntyä tuomioistuimen tai muun asiaankuuluvan oikeusviranomaisen puoleen vaatiakseen saada käyttää tekijänoikeutta tai lähioikeuksia koskevaa poikkeusta tai rajoitusta.

--

- (84) Tässä direktiivissä kunnioitetaan perusoikeuksia ja otetaan huomioon erityisesti perusoikeuskirjassa tunnustetut periaatteet. Sen vuoksi tätä direktiiviä olisi tulkittava ja sovellettava näiden oikeuksien ja periaatteiden mukaisesti.”
- 9 Direktiivin 2019/790 1 artiklan, jonka otsikko on ”Kohde ja soveltamisala”, 1 kohdassa säädetään, että kyseisellä direktiivillä vahvistetaan säännöt, joilla pyritään yhdenmukaistamaan edelleen tekijänoikeutta ja lähioikeuksia koskevaa unionin lainsäädäntöä sisämarkkinoilla niin, että otetaan huomioon erityisesti suojatun sisällön digitaalinen ja rajatylittävä käyttö. Siinä myös vahvistetaan säännöt, jotka koskevat tekijänoikeutta ja lähioikeuksia koskevia poikkeuksia ja rajoituksia sekä lisenssien helpottamista, sekä säännöt, joilla pyritään varmistamaan toimivat markkinat teosten ja muun suojatun aineiston hyödyntämistä varten. Kyseisen artiklan 2 kohdassa todetaan, että direktiivi 2019/790 ei aiheuta muutoksia eikä millään tavoin vaikuta tällä alalla voimassa olevissa direktiiveissä ja muun muassa direktiiveissä 2000/31 ja 2001/29 vahvistettuihin sääntöihin.
- 10 Kyseisen direktiivin 2 artiklan 6 alakohdan ensimmäisessä alakohdassa todetaan, että kyseisessä direktiivissä tarkoitetaan ”verkkosisällönjakopalvelujen tarjoajalla” ”sellaisen tietoyhteiskunnan palvelun tarjoajaa, jonka päätarkoituksena tai yhtenä päätarkoituksena on säilyttää suuri määrä käyttäjiensä palveluun lataamia tekijänoikeudella suojattuja teoksia tai muuta suojattua aineistoa, jotka palvelu organisoii ja joita se promotoi voitontavoittelua varten, ja antaa yleisölle pääsy

niihin”. Kyseisen säännöksen toisessa alakohdassa jätetään tämän käsitteen ulkopuolelle ”voittoa tavoittelemattomien verkkoensyklopedioiden, voittoa tavoittelemattomien koulutusalan tai tieteellisten tietovarastojen sekä avoimen lähdekoodin ohjelmistojen kehitys- ja jakoalustojen kaltaisten palvelujen tarjoajat, – – sähköisten viestintäpalvelujen tarjoajat, verkossa toimivat markkinapaikat sekä yritystenväliset pilvipalvelut ja pilvipalvelut, joihin käyttäjät voivat ladata sisältöä omaan käyttöönsä”.

- 11 Mainitun direktiivin 17 artikla, jonka otsikko on ”Verkkosisällönjakopalvelujen tarjoajien toteuttama suojatun sisällön käyttö”, on ainoa säännös, joka sisältyy saman direktiivin IV osaston, jonka otsikko on ”Toimenpiteet tekijänoikeuden kannalta toimivien markkinoiden saavuttamiseksi”, 2 lukuun, jonka otsikko on ”Tietty suojatun sisällön käyttö verkkopalveluissa”. Kyseisessä 17 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että verkkosisällönjakopalvelujen tarjoaja suorittaa tässä direktiivissä tarkoitetun yleisölle välittämisen tai yleisön saataviin saattamisen, kun se antaa yleisölle pääsyn käyttäjiensä palveluun lataamiin tekijänoikeudella suojattuihin teoksiin tai muuhun suojattuun aineistoon.

Verkkosisällönjakopalvelujen tarjoajan on sen vuoksi saatava lupa direktiivin [2001/29] 3 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoituilta oikeudenhaltijoilta, esimerkiksi tekemällä lisensointisopimus, jotta se voi välittää teokset tai muun suojatun aineiston yleisölle tai saattaa ne yleisön saataviin.

2. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että kun verkkosisällönjakopalvelujen tarjoaja saa luvan, esimerkiksi lisensointisopimuksen tekemisen perusteella, kyseinen lupa kattaa myös palvelujen käyttäjien suorittamia direktiivin [2001/29] 3 artiklan soveltamisalaan kuuluvia tekoja silloin, kun he eivät toimi kaupallisin perustein tai kun heidän toimintansa ei tuota merkittäviä tuloja.

3. Kun verkkosisällönjakopalvelujen tarjoaja suorittaa yleisölle välittämisen tai yleisön saataviin saattamisen tässä artiklassa säädetyin edellytyksin, direktiivin [2000/31] 14 artiklan 1 kohdassa säädettyä vastuun rajoitusta ei sovelleta tämän artiklan soveltamisalaan kuuluviin tilanteisiin.

Tämän kohdan ensimmäinen alakohta ei vaikuta direktiivin [2000/31] 14 artiklan 1 kohdan mahdolliseen soveltamiseen kyseisiin palveluntarjoajiin tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolella jäävissä tarkoituksissa.

4. Jos lupaa ei myönnetä, verkkosisällönjakopalvelujen tarjoajat ovat vastuussa tekijänoikeudella suojattujen teosten ja muun suojatun aineiston luvattomasta yleisölle välittämisestä, mukaan lukien tekijänoikeudella suojattujen teosten ja muun suojatun aineiston saattaminen yleisön saataville, paitsi jos palveluntarjoajat osoittavat, että ne ovat

- a) toteuttaneet toimia parhaansa mukaan saadakseen luvan ja
- b) toteuttaneet toimia parhaansa mukaan huolellista ammatinharjoittamista koskevien toimialan korkeatasoisten vaatimusten mukaisesti varmistaakseen, että tietyt teokset ja muu suojattu aineisto, joista oikeudenhaltijat ovat antaneet palveluntarjoajille merkitykselliset ja tarvittavat tiedot, eivät ole saatavissa; ja joka tapauksessa

c) toimineet oikeudenhaltijoilta riittävän perustellun ilmoituksen saatuaan viipymättä ilmoituksen kohteena olevien teosten tai muun suojatun aineiston saannin estämiseksi tai niiden poistamiseksi verkkosivustoiltaan sekä toteuttaneet parhaansa mukaan b alakohdan mukaisesti toimia estääkseen niiden tulevat lataukset palveluun.

5. Määritettäessä, onko palveluntarjoaja noudattanut 4 kohdan mukaisia velvoitteitaan, ja suhteellisuusperiaatteen valossa on otettava huomioon muun muassa seuraavat seikat:

a) palvelun tyyppi, yleisö ja koko sekä palvelun käyttäjien palveluun lataamien teosten tai muun suojatun aineiston tyyppi; ja

b) soveltuvien ja vaikuttavien keinojen saatavuus ja niiden kustannukset palveluntarjoajille.

6. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että kun on kyse uusista verkkosisällönjakopalvelujen tarjoajista, joiden palvelut ovat olleet yleisön saatavissa unionissa alle kolmen vuoden ajan ja joiden vuosiliikevaihto on alle 10 miljoonaa euroa [mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä 6.5.2003 annetun] komission suosituksen 2003/361/EY [(EUVL 2003, L 124, s. 36)] mukaisesti laskettuna, niihin 4 kohdassa vahvistetun vastuujärjestelmän mukaisesti sovellettavat edellytykset rajoitetaan koskemaan sitä, että niiden on noudatettava 4 kohdan a alakohtaa ja toimittava riittävän perustellun ilmoituksen saatuaan viipymättä ilmoituksen kohteena olevien teosten tai muun suojatun aineiston saannin estämiseksi tai niiden poistamiseksi verkkosivustoiltaan.

Kun tällaisten palveluntarjoajien keskimääräinen kuukausittainen yksittäisten kävijöiden lukumäärä viimeksi kuluneen kalenterivuoden perusteella laskettuna ylittää viisi miljoonaa, niiden on myös osoitettava toteuttaneensa parhaansa mukaan toimia estääkseen niiden ilmoituksen kohteena olevien teosten ja muun suojatun aineiston myöhemmät lataukset palveluun, joista oikeudenhaltijat ovat antaneet merkitykselliset ja tarvittavat tiedot.

7. Verkkosisällönjakopalvelujen tarjoajien ja oikeudenhaltijoiden välinen yhteistyö ei saa johtaa siihen, että estetään käyttäjien palveluun lataamien sellaisten teosten tai muun suojatun aineiston saatavuus, jotka eivät loukkaa tekijänoikeutta ja lähioikeuksia, myös silloin, kun tällaiset teokset tai muu suojattu aineisto kuuluvat poikkeuksen tai rajoituksen soveltamisalaan.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että käyttäjät voivat kussakin jäsenvaltiossa käyttää kaikkia seuraavia voimassa olevia poikkeuksia tai rajoituksia ladatessaan sisällönjakopalveluihin käyttäjälähtöistä sisältöä ja saattaessaan sitä saataviin näissä palveluissa:

a) lainaukset, arvostelu, selostus;

b) käyttö karikatyyrissä, parodiassa tai pastississa.

8. Tämän artiklan soveltaminen ei saa johtaa yleiseen seurantavelvoitteeseen.

Jäsenvaltioiden on säädettävä, että verkkosisällönjakopalvelujen tarjoajat antavat oikeudenhaltijoille näiden pyynnöstä riittävät tiedot 4 kohdassa tarkoitettua yhteistyötä koskevien käytäntöjensä toiminnasta ja, kun lisensointisopimuksia tehdään palveluntarjoajien ja oikeudenhaltijoiden välillä, tiedot sopimusten kattaman sisällön käytöstä.

9. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että verkkosisällönjakopalvelujen tarjoajat ottavat käyttöön vaikuttavan ja nopean valitus- ja oikeussuojamekanismin, joka on niiden palvelujen käyttäjien saatavilla silloin, kun on kyse riidoista, jotka koskevat heidän palveluun lataamiensa teosten tai muun suojatun aineiston saannin estämistä tai niiden poistamista.

Kun oikeudenhaltijat pyytävät tiettyjen teostensa tai muun suojatun aineistonsa saannin estämistä tai niiden poistamista, niiden on perusteltava pyyntönsä asianmukaisesti. Ensimmäisessä alakohdassa säädetyn mekanismin mukaisesti tehdyt valitukset on käsiteltävä ilman aiheutonta viivytystä, ja palveluun ladatun sisällön saannin estämistä tai sen poistamista koskevien päätösten on oltava ihmisen tekemän arvioinnin kohteena. Jäsenvaltioiden on myös varmistettava, että riitojen ratkaisemiseksi on saatavilla tuomioistuinten ulkopuolisia oikeussuojamekanismeja. Tällaisten mekanismien avulla riidat on voitava ratkaista puolueettomasti, eivätkä ne saa poistaa käyttäjältä kansallisen lainsäädännön tarjoamaa oikeudellista suojaa, sanotun kuitenkin rajoittamatta käyttäjien oikeuksia käyttää tehokkaita oikeussuojakeinoja. Erityisesti jäsenvaltioiden on varmistettava, että käyttäjät voivat kääntyä tuomioistuimen tai muun asiaankuuluvan oikeusviranomaisen puoleen vaatiakseen oikeutta käyttää tekijänoikeutta ja lähioikeuksia koskevaa poikkeusta tai rajoitusta.

Tämä direktiivi ei saa millään tavoin vaikuttaa oikeutettuun käyttöön, kuten unionin oikeudessa säädettyjen poikkeusten tai rajoitusten nojalla tapahtuvaan käyttöön, eikä se saa johtaa yksittäisten käyttäjien tunnistamiseen eikä henkilötietojen käsittelyyn paitsi, jos se tapahtuu [henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla 12.7.2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston] direktiivin 2002/58/EY [(sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivi) (EYVL 2002, L 201, s. 37)] ja [luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta 27.4.2016 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston] asetuksen (EU) 2016/679 [(yleinen tietosuojasetus) (EUVL 2016, L 119, s. 1)] mukaisesti.

Verkkosisällönjakopalvelujen tarjoajien on ehdoissaan ilmoitettava käyttäjille, että nämä voivat käyttää teoksia ja muuta suojattua aineistoa unionin oikeudessa säädettyjen, tekijänoikeutta ja lähioikeuksia koskevien poikkeusten tai rajoitusten nojalla.

10. Komissio järjestää yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa 6 päivästä kesäkuuta 2019 sidosryhmien vuoropuhelua, jotta voidaan keskustella parhaista käytännöistä verkkosisällönjakopalvelujen tarjoajien ja oikeudenhaltijoiden välistä yhteistyötä varten. Komissio antaa verkkosisällönjakopalvelujen tarjoajia, oikeudenhaltijoita, käyttäjien järjestöjä ja muita asiaankuuluvia sidosryhmiä kuullen ja sidosryhmien vuoropuhelun tulokset huomioon ottaen ohjeistusta tämän artiklan soveltamisesta erityisesti 4 kohdassa tarkoitettun yhteistyön osalta. Parhaista käytännöistä keskusteltaessa on erityisesti otettava huomioon muun muassa tarve tasapainottaa perusoikeudet sekä poikkeusten ja rajoitusten käyttö. Käyttäjien järjestöjen on tällaista sidosryhmien vuoropuhelua varten saatava verkkosisällönjakopalvelujen tarjoajilta riittävät tiedot näiden käytäntöjen toiminnasta 4 kohdan osalta.”

Asianosaisten vaatimukset ja menettely unionin tuomioistuimessa

12 Puolan tasavalta vaatii, että unionin tuomioistuin

- kumoaa direktiivin 2019/790 17 artiklan 4 kohdan b alakohdan ja 17 artiklan 4 kohdan c alakohdan loppuosan eli sanamuodon ”sekä toteuttaneet parhaansa mukaan b alakohdan mukaisesti toimia estääkseen niiden tulevat lataukset palveluun”
 - toissijaisesti siinä tapauksessa, että unionin tuomioistuin katsoo, että edellisessä luettelukohdassa tarkoitettuja säännöksiä ei voida erottaa muista kyseisen direktiivin 17 artiklan säännöksistä muuttamatta niiden pääsisältöä, kumoaa kyseisen 17 artiklan kokonaisuudessaan
 - velvoittaa Euroopan parlamentin ja Euroopan unionin neuvoston korvaamaan oikeudenkäyntikulut.
- 13 Parlamentti vaatii, että unionin tuomioistuin hylkää kanteen perusteettomana ja velvoittaa Puolan tasavallan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.
- 14 Neuvosto vaatii, että unionin tuomioistuin jättää ensisijaisesti esitetyt vaatimukset tutkimatta tai hylkää kanteen kokonaisuudessaan perusteettomana ja velvoittaa Puolan tasavallan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.
- 15 Unionin tuomioistuimen presidentin 17.10.2019 tekemällä päätöksellä Espanjan kuningaskunta, Ranskan tasavalta, Portugalin tasavalta ja Euroopan komissio hyväksyttiin unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 131 artiklan 2 kohdan mukaisesti väliintulijoiksi tukemaan parlamentin ja neuvoston vaatimuksia.

Kanne

Tutkittavaksi ottaminen

- 16 Parlamentti ja neuvosto väittävät Ranskan tasavallan ja komission tukemina, että ensisijaiset vaatimukset on jätettävä tutkimatta, koska direktiivin 2019/790 17 artiklan 4 kohdan b alakohtaa ja c alakohdan loppuosaa ei voida erottaa kyseisen 17 artiklan muista osista.
- 17 Tältä osin on muistettava, että unionin toimen osittainen kumoaminen on mahdollista vain silloin, kun osat, joiden kumoamista on vaadittu, ovat sellaisia, että ne voidaan erottaa toimen muista osista. Unionin tuomioistuin on toistuvasti katsonut, että tämä erotettavuutta koskeva edellytys ei täyty, jos toimen osittaisella kumoamisella muutetaan sen pääsisältöä (tuomio 8.12.2020, Puola v. parlamentti ja neuvosto, C-626/18, EU:C:2020:1000, 28 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 18 Sen tarkistaminen, ovatko unionin toimen osat erotettavissa toisistaan, edellyttää niiden ulottuvuuden tutkimista, jotta voidaan arvioida, merkitsisikö niiden kumoaminen kyseisen toimen hengen ja pääsisällön muuttamista (tuomio 8.12.2020, Puola v. parlamentti ja neuvosto, C-626/18, EU:C:2020:1000, 29 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 19 Lisäksi kysymys siitä, muuttaisiko osittainen kumoaminen unionin toimen pääsisältöä, on objektiivinen eikä riidanalaisen toimen antaneen toimielimen poliittiseen tahtoon liittyvä subjektiivinen arviointiperuste (tuomio 8.12.2020, Puola v. parlamentti ja neuvosto, C-626/18, EU:C:2020:1000, 30 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

- 20 Kuten julkisasiamies totesi ratkaisuehdotuksensa 44 kohdassa ja kuten parlamentti ja neuvosto, joita Ranskan tasavalta ja komissio tukevat, väittävät, direktiivin 2019/790 17 artiklassa otetaan käyttöön verkkosisällönjakopalvelujen tarjoajien osalta uusi vastuujärjestelmä, jonka eri säännökset muodostavat kokonaisuuden, ja kuten kyseisen direktiivin johdanto-osan 61 ja 66 perustelukappaleesta ilmenee, niillä pyritään luomaan tasapaino näiden tarjoajien, niiden palvelujen käyttäjien ja oikeudenhaltijoiden oikeuksien ja etujen välillä. Erityisesti on todettava, että pelkästään mainitun direktiivin 17 artiklan 4 kohdan b alakohdan ja c alakohdan loppuosan kumoamisesta seuraisi, että tämä vastuujärjestelmä korvattaisiin järjestelmällä, joka on sekä huomattavasti erilainen että selvästi edullisempi kyseisille tarjoajille. Tällainen osittainen kumoaminen muuttaisi tämän vuoksi kyseisen 17 artiklan pääsisältöä.
- 21 Tästä seuraa, että direktiivin 2019/790 17 artiklan 4 kohdan b alakohdan ja c alakohdan loppuosaa ei voida erottaa kyseisen 17 artiklan muista osista ja että näin ollen ensisijaisesti esitetyt vaatimukset, joilla pyritään ainoastaan näiden säännösten kumoamiseen, on jätettävä tutkimatta.
- 22 Sitä vastoin ei ole kiistetty sitä, että direktiivin 2019/790 17 artikla, joka sisältyy direktiivin IV osaston, joka koskee toimenpiteitä tekijänoikeuden kannalta toimivien markkinoiden saavuttamiseksi, erilliseen lukuun, voidaan erottaa muusta direktiivistä ja että Puolan tasavallan toissijaisesti esittämät vaatimukset kyseisen 17 artiklan kumoamisesta kokonaisuudessaan voidaan näin ollen ottaa tutkittavaksi.

Asiakysymys

- 23 Puolan tasavalta esittää vaatimustensa tueksi yhden ainoan kanneperusteen, jonka mukaan perusoikeuskirjan 11 artiklassa taattua oikeutta sananvapauteen ja tiedonvälityksen vapauteen on loukattu.
- 24 Tämä kanneperuste perustuu lähinnä argumentaatioon, jonka mukaan direktiivin 2019/790 17 artiklan 4 kohdan b alakohdan ja c alakohdan loppuosan nojalla verkkosisällönjakopalvelujen tarjoajien on valvottava ennalta ehkäisevästi sisältöjä, joita käyttäjät haluavat asettaa verkkoon, jotta ne voisivat vapautua kaikesta vastuusta silloin, kun teoksia tai muuta suojattua aineistoa, jonka käyttäjät ovat ladanneet tekijänoikeuden vastaisesti, välitetään yleisölle. Tätä varten niiden pitää käyttää tietoteknisiä välineitä, jotka mahdollistavat kyseisten sisältöjen automaattisen suodattamisen. Kun riidanalaisilla säännöksillä tosiasiallisesti vaaditaan verkkosisällönjakopalvelujen tarjoajilta ennalta ehkäiseviä seurantatoimenpiteitä ilman, että niissä annetaan takeita, joilla taataan sananvapautta ja tiedonvälityksen vapautta koskevan oikeuden kunnioittaminen, niillä rajoitetaan Puolan tasavallan mukaan tämän perusoikeuden käyttämistä tavalla, jolla ei kunnioiteta sen keskeistä sisältöä eikä suhteellisuusperiaatetta ja jota ei näin ollen voida pitää oikeutettuna.
- 25 Parlamentti ja neuvosto, joita Espanjan kuningaskunta, Ranskan tasavalta ja komissio tukevat, kiistävät kyseisen ainoan kanneperusteen perusteltavuuden.

Direktiivin 2019/790 17 artiklalla käyttöön otettu vastuujärjestelmä

- 26 Aluksi on muistutettava, että direktiivin 2019/790 17 artiklan voimaantuloon saakka verkkosisällönjakopalvelujen tarjoajien vastuuta siitä, että yleisölle annetaan pääsy suojattuihin sisältöihin, jotka näiden alustojen käyttäjät ovat ladanneet niille tekijänoikeuden vastaisesti, säänneltiin direktiivin 2001/29 3 artiklassa sekä direktiivin 2000/31 14 artiklassa.

- 27 Tältä osin unionin tuomioistuin on yhtäältä todennut, että direktiivin 2001/29 3 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että sellaisen videonjakoalustan tai sellaisen tiedostojen hosting- ja jakoalustan ylläpitäjä, jolla käyttäjät voivat laittomasti saattaa yleisön saataviin suojattuja sisältöjä, ei suorita näiden sisältöjen kyseisessä säännöksessä tarkoitettua ”yleisölle välittämistä”, jollei se pelkän alustan käyttöön antamisen lisäksi myötävaikuta siihen, että yleisölle annetaan pääsy tällaisiin sisältöihin tekijänoikeuden vastaisesti. Näin on etenkin silloin, kun kyseisellä ylläpitäjällä on konkreettinen tieto siitä, että sen alustalla on saatettu laittomasti saataviin suojattua sisältöä, ja ylläpitäjä jättää poistamatta sen tai estämättä pääsyn siihen viipymättä tai kun mainittu ylläpitäjä – vaikka se tietää tai sen pitäisi tietää, että sen alustan käyttäjät yleisesti ottaen saattavat suojattuja sisältöjä laittomasti yleisön saataviin sen alustan välityksellä – jättää toteuttamatta asianmukaiset tekniset toimenpiteet, joita tavanomaisen huolelliselta toimijalta voidaan odottaa sen tilanteessa tekijänoikeuden loukkausten uskottavaksi ja tehokkaaksi estämiseksi kyseisellä alustalla, tai myös kun kyseinen ylläpitäjä osallistuu yleisölle laittomasti välitettyjen suojattujen sisältöjen valitsemiseen, tarjoaa alustallaan tällaisten sisältöjen laittomaan jakamiseen erityisesti tarkoitettuja välineitä tai edistää tietoisesti tällaista jakamista, mistä voi olla osoituksena se, että ylläpitäjä on omaksunut liiketoimintamallin, jossa sen alustan käyttäjiä kannustetaan välittämään laittomasti yleisölle suojattuja sisältöjä alustalla (tuomio 22.6.2021, YouTube ja Cyando, C-682/18 ja C-683/18, EU:C:2021:503, 102 kohta).
- 28 Unionin tuomioistuin on toisaalta todennut, että videonjakoalustan tai tiedostojen hosting- ja jakoalustan ylläpitäjän toiminta kuuluu direktiivin 2000/31 14 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan, kunhan kyseisellä ylläpitäjällä ei ole sellaista aktiivista roolia, jonka vuoksi se tuntee sen alustalle ladatut sisällöt tai valvoo niitä. Lisäksi on niin, että jotta tällainen ylläpitäjä jää direktiivin 14 artiklan 1 kohdan a alakohdan nojalla tuossa 14 artiklan 1 kohdassa säädetyn vastuusta vapautuksen ulkopuolelle, sen on oltava tietoinen käyttäjiensä konkreettisista laittomista toimista, jotka liittyvät sen alustalle ladattuihin suojattuihin sisältöihin (tuomio 22.6.2021, YouTube ja Cyando, C-682/18 ja C-683/18, EU:C:2021:503, 117 ja 118 kohta).
- 29 Kuten muun muassa direktiivin 2019/790 johdanto-osan 61 ja 66 perustelukappaleesta ilmenee, unionin lainsäätäjä on kuitenkin katsonut, että kun otetaan huomioon se, että viime vuosina verkkosisältömarkkinoiden toiminta on monimutkaistunut ja että verkkosisällönjakopalveluista, joissa tarjotaan pääsy suureen määrään käyttäjien verkkoon lataamaa tekijänoikeudella suojattua sisältöä, on tullut tärkeimpiä sisällön saatavuuden lähteitä verkossa, oli tarpeen säätää näiden palvelujen tarjoajien erityisestä vastuumeکانismista, jotta edistetään lisensointimarkkinoiden kehittymistä oikeudenhaltijoiden ja verkkosisällönjakopalvelujen tarjoajien välillä.
- 30 Unionin lainsäätäjä on säätänyt tämän erityisen vastuumeکانismin osalta rajoitetusta soveltamisalasta, kun direktiivin 2019/790 2 artiklan 6 alakohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään, että verkkosisällönjakopalvelujen tarjoaja on sellaisen tietoyhteiskunnan palvelun tarjoaja, jonka päätarkoituksena tai yhtenä päätarkoituksena on säilyttää suuri määrä käyttäjiensä palveluun lataamia tekijänoikeudella suojattuja teoksia tai muuta suojattua aineistoa, jotka palvelu organisoii ja joita se promotoi voitontavoittelua varten, ja antaa yleisölle pääsy niihin. Mainittu järjestelmä ei siis koske tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoajia, jotka eivät täytä yhtä tai useampaa kyseisessä säännöksessä säädetystä kriteeristä, ja näin ollen viimeksi mainittuihin sovelletaan direktiivin 2000/31 14 artiklassa säädettyä yleistä vastuujärjestelmää hosting-palvelun tarjoamisen perusteella ja tilanteen mukaan direktiivin 2001/29 3 artiklassa säädettyä järjestelmää direktiivin 2019/790 1 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

- 31 Lisäksi unionin lainsäätävä on yhtäältä mainitun 2 artiklan 6 alakohdan toisessa alakohdassa rajoittanut direktiivillä 2019/790 käyttöön otetun erityisen vastuujärjestelmän soveltamisalaa ja toisaalta rajoittanut sen ulottuvuutta kyseisen direktiivin 17 artiklan 6 kohdassa, jossa lähtökohtaisesti suljetaan tiettyjen uusien palveluntarjoajien osalta pois kumoamiskanteen kohteena olevien mainitun direktiivin säännösten soveltaminen.
- 32 Tästä uudesta erityisestä vastuujärjestelmästä on todettava, että direktiivin 2019/790 17 artiklan 1 kohdassa säädetään, että verkkosisällönjakopalvelujen tarjoaja suorittaa yleisölle välittämisen tai yleisön saataviin saattamisen, kun se antaa yleisölle pääsyn käyttäjiensä palveluun lataamiin tekijänoikeudella suojattuihin teoksiin tai muuhun suojattuun aineistoon, ja että sen on tätä varten saatava lupa oikeudenhaltijoilta, esimerkiksi tekemällä lisensointisopimus.
- 33 Samanaikaisesti direktiivin 2019/790 17 artiklan 3 kohdassa suljetaan verkkosisällönjakopalvelujen tarjoaja tällaisten toimien osalta direktiivin 2000/31 14 artiklan 1 kohdassa säädetyn vastuusta vapauttamisen ulkopuolelle.
- 34 Direktiivin 2019/790 17 artiklan 4 kohdalla otetaan käyttöön erityinen vastuujärjestelmä, joka koskee tilannetta, jossa lupaa ei myönnetä. Tällaisessa tilanteessa verkkosisällönjakopalvelujen tarjoajat voivat vapautua vastuustaan tällaisista tekijänoikeuksia loukkaavien sisältöjen välittämisestä ja yleisön saataville asettamisesta ainoastaan tietyin kumulatiivisin edellytyksin, jotka luetellaan kyseisen säännöksen a–c alakohdassa. Sen mukaan näiden tarjoajien on osoitettava, että ne ovat
- toteuttaneet toimia parhaansa mukaan saadakseen luvan (a alakohta) ja
 - toteuttaneet toimia parhaansa mukaan huolellista ammatinharjoittamista koskevien toimialan korkeatasoisten vaatimusten mukaisesti varmistaakseen, että tietyt teokset ja muu suojattu aineisto, joista oikeudenhaltijat ovat antaneet palveluntarjoajille merkitykselliset ja tarvittavat tiedot, eivät ole saatavissa (b alakohta), ja joka tapauksessa
 - toimineet oikeudenhaltijoilta riittävän perustellun ilmoituksen saatuaan viipymättä ilmoituksen kohteena olevien teosten tai muun suojatun aineiston saannin estämiseksi tai niiden poistamiseksi verkkosivustoiltaan sekä toteuttaneet parhaansa mukaan b alakohdan mukaisesti toimia estääkseen niiden tulevat lataukset palveluun (c alakohta).
- 35 Tätä direktiivin 2019/790 17 artiklan 4 kohdassa säädettyä erityistä vastuujärjestelmää täsmennetään ja täydennetään kyseisen direktiivin 17 artiklan 5–10 kohdassa.
- 36 Ensinnäkin direktiivin 2019/790 17 artiklan 5 kohdassa luetellaan seikat, jotka on otettava huomioon määritettäessä suhteellisuusperiaatteen valossa, onko palveluntarjoaja noudattanut direktiivin 17 artiklan 4 kohdan mukaisia velvoitteitaan.
- 37 Tämän jälkeen direktiivin 2019/790 17 artiklan 7 kohdassa täsmennetään, että verkkosisällönjakopalvelujen tarjoajien ja oikeudenhaltijoiden välinen yhteistyö ei saa johtaa siihen, että estetään käyttäjien palveluun lataamien sellaisten teosten tai muun suojatun aineiston saatavuus, jotka eivät loukkaa tekijänoikeutta ja lähioikeuksia, myös silloin, kun tällaiset teokset tai muu suojattu aineisto kuuluvat poikkeuksen tai rajoituksen soveltamisalaa. Kyseisessä säännöksessä luetellaan näiden poikkeusten ja rajoitusten joukosta ne, joihin käyttäjien on voitava kussakin jäsenvaltiossa vedota. Kyseisen direktiivin 17 artiklan 8 kohdassa puolestaan säädetään muun muassa, että kyseisen artiklan soveltaminen ei saa johtaa yleiseen

seurantavelvoitteeseen, ja sen 17 artiklan 9 kohdassa säädetään muun muassa valitusten käsittelyjärjestelmän perustamisesta sekä käyttäjien käytettävissä olevista nopeista ja tehokkaista oikeussuojakeinoista, kuten tuomioistuimen ulkopuolisista oikeussuojamekanismeista, jotka täydentävät tuomioistuimissa käytettäviä oikeussuojakeinoja.

- 38 Lopuksi on todettava, että direktiivin 2019/790 17 artiklan 10 kohdassa velvoitetaan komissio järjestämään yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa sidosryhmien vuoropuhelua, jotta voidaan keskustella parhaista käytännöistä ottaen erityisesti huomioon tarve tasapainottaa perusoikeudet sekä poikkeusten ja rajoitusten käyttö ja jotta voidaan näiden sidosryhmien kuulemisen jälkeen antaa ohjeistusta erityisesti kyseisen direktiivin 17 artiklan 4 kohdassa tarkoitettun verkkosisällönjakopalvelujen tarjoajien ja oikeudenhaltijoiden välisen yhteistyön osalta.

Sananvapautta ja tiedonvälityksen vapautta koskevan oikeuden käytön rajoittaminen, joka perustuu direktiivin 2019/790 17 artiklassa käyttöön otettuun vastuujärjestelmään

- 39 Puolan tasavalta väittää, että kun direktiivin 2019/790 17 artiklan 4 kohdan b alakohdassa ja c alakohdan loppuosassa verkkosisällönjakopalvelujen tarjoajille asetetaan velvollisuus toteuttaa toimia parhaansa mukaan yhtäältä varmistaakseen, että tietty suojattu aineisto, josta oikeudenhaltijat ovat antaneet merkitykselliset ja tarvittavat tiedot, ei ole saatavissa, ja toisaalta estääkseen suojatun aineiston, josta kyseiset oikeudenhaltijat ovat antaneet riittävän perustellun ilmoituksen, tulevat lataukset palveluun, siinä rajoitetaan perusoikeuskirjan 11 artiklassa taattua sananvapautta ja tiedonvälityksen vapautta.
- 40 Puolan tasavallan mukaan on nimittäin niin, että täyttääkseen nämä velvoitteet ja hyötyäkseen näin direktiivin 2019/790 17 artiklan 4 kohdassa säädetystä vastuusta vapauttamisesta verkkosisällönjakopalvelujen tarjoajien on tarkastettava kaikki niiden käyttäjien lataamat sisällöt ennen niiden levittämistä yleisölle. Tätä varten näiden palveluntarjoajien olisi muiden käyttökelpoisten ratkaisujen puuttuessa käytettävä automaattisia suodatusvälineitä.
- 41 Tällaisella ennakkovalvonnalla puututaan Puolan tasavallan mukaan erityisen vakavalla tavalla verkkosisällönjakopalvelujen käyttäjien sananvapautta ja tiedonvälityksen vapautta koskevaan oikeuteen, koska yhtäältä siihen sisältyy riski laillisten sisältöjen estämisestä ja toisaalta sisältöjen laittomuudesta, ja näin ollen sisällön estämisestä päättävät automaattisesti algoritmit jo ennen kyseisten sisältöjen levittämistä.
- 42 Puolan tasavalta väittää lisäksi, ettei unionin lainsäätäjä voi väistää vastuutaan tästä puuttumisesta perusoikeuskirjan 11 artiklassa taattuun oikeuteen, koska se on direktiivin 2019/790 17 artiklan 4 kohdassa vahvistetun vastuujärjestelmän väistämätön tai jopa unionin toimielinten ennakoima seuraus.
- 43 Parlamentti ja neuvosto, joita Espanjan kuningaskunta, Ranskan tasavalta ja komissio tukevat, kiistävät sen, että kyseisen vastuujärjestelmän seurauksena on verkkosisällönjakopalvelujen käyttäjien sananvapautta ja tiedonvälityksen vapautta koskevan oikeuden rajoittaminen, ja väittävät, ettei unionin lainsäätäjän voida missään tapauksessa katsoa olevan vastuussa kyseisen järjestelmän täytäntöönpanosta seuravasta tämän oikeuden mahdollisesta rajoittamisesta.
- 44 On muistutettava, että perusoikeuskirjan 11 artiklan mukaan jokaisella on oikeus sananvapauteen, joka sisältää mielipiteenvapauden sekä vapauden vastaanottaa ja levittää tietoja tai ajatuksia viranomaisten siihen puuttumatta ja alueellisista rajoista riippumatta. Kuten perusoikeuskirjan

selityksistä (EUVL 2007, C 303, s. 17) ilmenee ja perusoikeuskirjan 52 artiklan 3 kohdassa määrätään, perusoikeuskirjan 11 artiklassa taattujen oikeuksien merkitys ja ulottuvuus ovat samat kuin Euroopan ihmisoikeussopimuksen 10 artiklassa turvatuilla oikeuksilla.

- 45 Tältä osin on todettava, että tietojen jakaminen internetissä verkkosisällönjakoalustojen välityksellä kuuluu Euroopan ihmisoikeussopimuksen 10 artiklan ja perusoikeuskirjan 11 artiklan soveltamisalaan.
- 46 Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan Euroopan ihmisoikeussopimuksen 10 artiklassa taataan nimittäin sananvapaus ja tiedonvälityksen vapaus kaikille, ja se ei koske ainoastaan tietojen sisältöä vaan myös niiden levittämisen keinoja, sillä kaikki näihin keinoihin kohdistuvat rajoitukset vaikuttavat oikeuteen vastaanottaa ja levittää tietoja. Kuten kyseinen tuomioistuin on todennut, internetistä on nykyään tullut yksi tärkeimmistä keinoista, joilla yksilö voi käyttää sananvapautta ja tiedonvälityksen vapautta koskevaa oikeuttaan. Internetsivustot ja erityisesti verkkosisällönjakoalustat parantavat saavutettavuutensa ja kykynsä tallentaa ja levittää suuria tietomääriä ansiosta huomattavasti yleisön tiedonsaantia ajankohtaisista asioista ja yleisesti helpottavat tietojen välittämistä, koska yksityishenkilöiden mahdollisuus ilmaista näkemyksensä internetissä on ennennäkemätön sananvapauden käyttämisen väline (ks. vastaavasti Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomio 1.12.2015, Cengiz ym. v. Turkki, CE:ECHR:2015:1201JUD004822610, 52 kohta ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomio 23.6.2020, Vladimir Kharitonov v. Venäjä, CE:ECHR:2020:0623JUD001079514, 33 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 47 Tulkitessaan direktiivin 2001/29 3 artiklaan ja direktiivin 2000/31 14 artiklaan perustuvaa vastuujärjestelmää, jota sovellettiin verkkosisällönjakopalvelujen tarjoajiin direktiivin 2019/790 17 artiklan voimaantuloon saakka, unionin tuomioistuin on korostanut tarvetta ottaa asianmukaisesti huomioon internetin erityinen merkitys sananvapaudelle ja tiedonvälityksen vapaudelle, jotka taataan perusoikeuskirjan 11 artiklassa, ja näin ollen varmistaa kyseisen perusoikeuden kunnioittaminen kyseistä järjestelmää sovellettaessa (ks. vastaavasti tuomio 22.6.2021, YouTube ja Cyando, C-682/18 ja C-683/18, EU:C:2021:503, 64, 65 ja 113 kohta).
- 48 Sen määrittämiseksi, sisältääkö direktiivin 2019/790 17 artiklan 4 kohdassa verkkosisällönjakopalvelujen tarjoajille käyttöön otettu erityinen vastuujärjestelmä näiden jakopalvelujen käyttäjien sananvapauden ja tiedonvälityksen vapauden käyttämisen rajoituksen, on aluksi todettava, että kyseinen säännös perustuu lähtökohtaan, jonka mukaan nämä tarjoajat eivät välttämättä voi saada lupaa kaikille suojetuille sisällöille, joita niiden alustojen käyttäjät voivat ladata näille alustoille. Tässä asiayhteydessä on korostettava, että oikeudenhaltijat voivat vapaasti määrittää, voidaanko niiden teoksia ja muita suojattuja aineistoja käyttää ja millä edellytyksillä niitä voidaan käyttää. Kuten kyseisen direktiivin johdanto-osan 61 perustelukappaleessa korostetaan, direktiivillä ei nimittäin loukata sopimusvapautta, eikä näillä oikeudenhaltijoilla näin ollen ole velvollisuutta myöntää teostensa käyttöä koskevia lupia tai lisenssejä verkkosisällönjakopalvelujen tarjoajille.
- 49 Jotta näissä olosuhteissa voitaisiin välttää se, että verkkosisällönjakopalvelujen tarjoajien katsottaisiin olevan vastuussa silloin, kun käyttäjät lataavat niiden alustoille laittomia sisältöjä, joille näillä tarjoajilla ei ole lupaa oikeudenhaltijoilta, kyseisten palveluntarjoajien on osoitettava, että ne ovat direktiivin 2019/790 17 artiklan 4 kohdan a alakohdassa tarkoitettulla tavalla toteuttaneet toimia parhaansa mukaan saadakseen tällaisen luvan ja että ne täyttävät kaikki muut kyseisen direktiivin 17 artiklan 4 kohdan b ja c alakohdassa säädetty vapautusta koskevat edellytykset.

- 50 Näiden muiden edellytysten mukaan verkkosisällönjakopalvelujen tarjoajille asetetut velvollisuudet eivät rajoitu direktiivin 2019/790 17 artiklan 4 kohdan c alakohdan alussa tarkoitettuun velvollisuuteen, joka vastaa niille direktiivin 2000/31 14 artiklan 1 kohdan b alakohdan nojalla jo kuuluvaa velvollisuutta ja jonka mukaan niiden on toimittava oikeudenhaltijoilta riittävän perustellun ilmoituksen saatuaan viipymättä ilmoituksen kohteena olevien suojattujen sisältöjen saannin estämiseksi tai niiden poistamiseksi verkkosivustoiltaan (ks. myös tuomio 22.6.2019, YouTube ja Cyando, C-682/18 ja C-683/18, EU:C:2021:503, 116 kohta).
- 51 Tämän velvollisuuden lisäksi näillä palveluntarjoajilla on nimittäin yhtäältä direktiivin 2019/790 17 artiklan 4 kohdan b alakohdan mukaisesti velvollisuus toteuttaa ”toimia parhaansa mukaan huolellista ammatinharjoittamista koskevien toimialan korkeatasoisten vaatimusten mukaisesti varmistaakseen, että tietyt teokset ja muu suojattu aineisto, joista oikeudenhaltijat ovat antaneet palveluntarjoajille merkitykselliset ja tarvittavat tiedot, eivät ole saatavissa”.
- 52 Toisaalta näillä palveluntarjoajilla on direktiivin 2019/790 17 artiklan 4 kohdan c alakohdan loppuosan mukaisesti velvollisuus, kun kyse on suojatuista sisällöistä, joista oikeudenhaltijat ovat yleisön saataviin saattamisen jälkeen tehneet riittävän perustellun ilmoituksen, toteuttaa ”parhaansa mukaan b alakohdan mukaisesti toimia estääkseen niiden tulevat lataukset palveluun.”
- 53 Direktiivin 2019/790 17 artiklan 4 kohdan b ja c alakohdan sanamuodosta ja rakenteesta seuraa näin ollen, että jotta verkkosisällönjakopalvelujen tarjoajat voidaan vapauttaa vastuusta ja jollei kyseisen direktiivin 17 artiklan 6 kohdassa tarkoitettua uusien palveluntarjoajien osalta säädetyistä poikkeuksesta muuta johdu, verkkosisällönjakopalvelujen tarjoajien on paitsi toimittava viipymättä lopettaakseen alustoillaan konkreettiset tekijänoikeuden loukkaukset sen jälkeen, kun ne ovat tapahtuneet ja kun oikeudenhaltijat ovat tehneet niistä palveluntarjoajille riittävän perustellun ilmoituksen, myös tällaisen ilmoituksen saatuaan tai silloin, kun oikeudenhaltijat ovat antaneet niistä palveluntarjoajille merkitykselliset ja tarvittavat tiedot ennen tekijänoikeuden loukkauksen tapahtumista, toteutettava ”toimia parhaansa mukaan huolellista ammatinharjoittamista koskevien toimialan korkeatasoisten vaatimusten mukaisesti” estääkseen tällaisten tekijänoikeuden loukkausten tapahtumisen tai toistumisen. Kuten Puolan tasavalta toteaa, näillä viimeksi mainituilla velvollisuuksilla asetetaan siis tosiasiallisesti kyseisille palveluntarjoajille velvollisuus valvoa etukäteen sisältöä, jonka käyttäjät haluavat ladata niiden alustoille, kunhan ne ovat saaneet oikeudenhaltijoilta kyseisen 17 artiklan 4 kohdan b ja c alakohdassa mainitut tiedot tai ilmoitukset.
- 54 Kuten julkisasiamies totesi ratkaisuehdotuksensa 57–69 kohdassa, on lisäksi niin, että voidakseen suorittaa tällaisen ennakkovalvonnan verkkosisällönjakopalvelujen tarjoajien on ladattujen tiedostojen määrän ja kyseessä olevan suojatun aineistotyypin mukaan ja direktiivin 2019/790 17 artiklan 5 kohdassa säädetyissä rajoissa pakko turvautua automaattisiin tunnistamis- ja suodatusvälineisiin. Vastaajina olevat toimielimet tai väliintulijat eivät unionin tuomioistuimessa pidetyssä suullisessa käsittelyssä kyenneet esittämään mahdollisia vaihtoehtoja tällaisille välineille.
- 55 Tällainen ennakkovalvonta ja tällainen ennakkollinen suodattaminen ovat omiaan rajoittamaan tärkeää verkkosisällön levittämiskeinoa ja näin ollen rajoittamaan perusoikeuskirjan 11 artiklassa taattua oikeutta.
- 56 Toisin kuin vastaajina olevat toimielimet väittävät, kyseinen rajoitus on lisäksi luettava unionin lainsäätäjän syyksi, koska se on suora seuraus direktiivin 2019/790 17 artiklan 4 kohdassa verkkosisällönjakopalvelujen tarjoajille asetetusta erityisestä vastuujärjestelmästä.

- 57 Lisäksi kyseisen direktiivin 17 artiklan 5 kohdassa viitataan nimenomaisesti kyseisen 17 artiklan ”4 kohdan mukaisiin velvoitteisiin”, joita palveluntarjoajien on noudatettava, ja siinä luetellaan seikat, jotka suhteellisuusperiaatteen valossa on otettava huomioon määritettäessä, onko tällainen palveluntarjoaja noudattanut kyseisiä velvoitteitaan.
- 58 Näin ollen on todettava, että direktiivin 2019/790 17 artiklan 4 kohdassa verkkosisällönjakopalvelujen tarjoajien osalta käyttöön otettu erityinen vastuujärjestelmä muodostaa perusoikeuskirjan 11 artiklassa taatun näiden jakopalvelujen käyttäjien sananvapautta ja tiedonvälityksen vapautta koskevan oikeuden käytön rajoituksen.

Direktiivin 2019/790 17 artiklassa käyttöön otetusta vastuujärjestelmästä johtuvan sananvapautta ja tiedonvälityksen vapautta koskevan oikeuden käytön rajoituksen oikeuttaminen

- 59 Puolan tasavalta väittää, että tämän verkkosisällönjakopalvelujen käyttäjien perusoikeuden käytön rajoitus, joka johtuu direktiivin 2019/790 17 artiklassa käyttöön otetusta vastuujärjestelmästä, ei vastaa perusoikeuskirjan 52 artiklan 1 kohdassa asetettuja vaatimuksia.
- 60 Puolan tasavallan mukaan kyseinen 17 artikla ei nimittäin sisällä takeita, joilla voitaisiin varmistaa kyseisen perusoikeuden keskeisen sisällön ja suhteellisuusperiaatteen noudattaminen direktiivin 2019/790 17 artiklan 4 kohdan b alakohdan ja c alakohdan loppuosan mukaisten velvoitteiden täytäntöönpanossa. Viimeksi mainituissa säännöksissä ei sen mukaan varsinkaan ole mitään selkeää ja täsmällistä sääntöä, joka koskee tapaa, jolla verkkosisällönjakopalvelujen tarjoajien on noudatettava näitä velvoitteita, mikä antaa niille täyden vapauden niiden ottaessa käyttöön ennakovalvonta- ja ennakkosuodatusmekanismeja, joilla loukataan näiden palvelujen käyttäjien sananvapautta ja tiedonvälityksen vapautta. Kyseisen direktiivin 17 artiklan 7–9 kohdan avulla ei myöskään voida estää sitä, että mainittuja velvoitteita noudatettaessa myös laillisia sisältöjä estetään automaattisesti ja että niiden levittäminen yleisölle ainakin viivästyy merkittävästi, jolloin on olemassa vaara siitä, että kyseiset sisällöt menettävät merkityksensä ja kaiken informaatioarvonsa ennen niiden levittämistä.
- 61 Kun unionin lainsäätäjät on ottanut käyttöön mainitun direktiivin 17 artiklassa säädetyn vastuujärjestelmän, se ei ole Puolan tasavallan mukaan ottanut huomioon oikeudenhaltijoiden suojan ja sisällönjakopalvelujen käyttäjien suojan välistä oikeudenmukaista tasapainoa, varsinkin kun tämän vastuujärjestelmän tavoitteet voidaan jo suurelta osin saavuttaa saman direktiivin 17 artiklan 4 kohdassa säädettyillä muilla ehdoilla.
- 62 Parlamentti ja neuvosto, joita Espanjan kuningaskunta, Ranskan tasavalta ja komissio tukevat, kiistävät Puolan tasavallan esittämät argumentit ja väittävät muun muassa, että direktiivin 2019/790 17 artiklaan sisältyy kattava suojajärjestelmä, jolla turvataan verkkosisällönjakopalvelujen käyttäjien sananvapaus ja tiedonvälityksen vapaus sekä oikeudenmukainen tasapaino kyseessä olevien oikeuksien ja intressien välillä.
- 63 On korostettava, että perusoikeuskirjan 52 artiklan 1 kohdan mukaan perusoikeuskirjassa tunnustettujen oikeuksien ja vapauksien käyttämistä voidaan rajoittaa ainoastaan lailla sekä kyseisten oikeuksien ja vapauksien keskeistä sisältöä kunnioittaen. Suhteellisuusperiaatteen mukaisesti rajoituksia voidaan säätää ainoastaan, jos ne ovat välttämättömiä ja vastaavat tosiasiallisesti unionin tunnustamia yleisen edun mukaisia tavoitteita tai tarvetta suojella muiden henkilöiden oikeuksia ja vapauksia.

- 64 Tältä osin unionin tuomioistuin on todennut, että edellytys, jonka mukaan perusoikeuksien käyttämistä voidaan rajoittaa ainoastaan lailla, tarkoittaa sitä, että itse siinä oikeusperustassa, joka mahdollistaa puuttumisen näihin oikeuksiin, on määritettävä asianomaisen oikeuden käyttämiselle asetettavien rajoitusten laajuus (ks. vastaavasti tuomio 16.7.2020, Facebook Ireland ja Schrems, C-311/18, EU:C:2020:559, 175 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 65 Suhteellisuusperiaate edellyttää, että rajoitukset, joita unionin oikeuden toimilla mahdollisesti asetetaan perusoikeuskirjassa vahvistetuille oikeuksille ja vapauksille, eivät ylitä niitä rajoja, jotka johtuvat siitä, mikä on tarpeellista tavoiteltujen legitiimien päämäärien tai muiden henkilöiden oikeuksien ja vapauksien toteuttamiseksi ja tähän soveltuvaan, eli silloin, kun on mahdollista valita usean tarkoituksenmukaisen toimenpiteen välillä, on valittava vähiten rajoittava, eivätkä toimenpiteestä aiheutuvat haitat saa olla liian suuria tavoiteltuihin päämääriin nähden (ks. vastaavasti tuomio 13.3.2019, Puola v. parlamentti ja neuvosto, C-128/17, EU:C:2019:194, 94 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen ja tuomio 17.12.2020, Centraal Israëlitisch Consistorie van België ym., C-336/19, EU:C:2020:1031, 64 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 66 Kun on kyse useista perussopimuksissa vahvistetuista perusoikeuksista ja periaatteista, suhteellisuusperiaatteen noudattamista on arvioitava pyrkimällä kyseessä olevien eri oikeuksien ja periaatteiden suojaan liittyvien vaatimusten välttämättömään yhteensovittamiseen sekä oikeudenmukaiseen tasapainoon niiden välillä (ks. vastaavasti tuomio 17.12.2020, Centraal Israëlitisch Consistorie van België ym., C-336/19, EU:C:2020:1031, 65 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 67 Oikeasuhteisuutta koskevan edellytyksen täyttämiseksi kyseessä olevassa säännöstössä, joka merkitsee puuttumista perusoikeuksiin, on säädettävä selvistä ja täsmällisistä asianomaisen toimenpiteen laajuutta ja soveltamista koskevista säännöistä, joissa asetetaan vähimmäisvaatimukset, jotta henkilöillä, joiden oikeuksien käyttöä on rajoitettu, on riittävät takeet, joiden avulla heitä voidaan tehokkaasti suojata väärinkäytön vaaroilta. Kyseisessä säännöstössä on erityisesti mainittava, missä olosuhteissa ja millä edellytyksillä tällainen toimenpide voidaan toteuttaa, jotta taataan, että puuttuminen rajoittuu täysin välttämättömään. Tarve tällaisista takeista on tärkeä varsinkin silloin, kun oikeuksiin puuttuminen johtuu automaattisesta menetelmästä (ks. vastaavasti tuomio 16.7.2020, Facebook Ireland ja Schrems, C-311/18, EU:C:2020:559, 176 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 68 Siltä osin kuin kyse on erityisesti sananvapautta ja tiedonvälityksen vapautta koskevan oikeuden käyttämisen rajoittamisesta, josta on kyse nyt käsiteltävässä asiassa, Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenee, että vaikka Euroopan ihmisoikeussopimuksen 10 artiklassa ei kielletä mitään levityskeinon ennakkorajoitusta sellaisenaan, tällaiset rajoitukset muodostavat kuitenkin niin suuria vaaroja tämän perusoikeuden kunnioittamiselle, että niiden on kuuluttava erityisen tiukkaan oikeudelliseen kehykseen (Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomio 18.12.2012, Ahmet Yildirim v. Turkki, CE:ECHR:2012:1218JUD000311110, 47 ja 64 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 69 Näiden seikkojen valossa on tutkittava, vastaako direktiivin 2019/790 17 artiklan 4 kohdassa käyttöön otetusta sisällönjakopalvelujen tarjoajille asetetusta vastuunjakojärjestelmästä johtuva perusoikeuskirjan 11 artiklassa vahvistetun verkkosisällönjakopalvelujen käyttäjien sananvapauden ja tiedonvälityksen vapauden rajoitus perusoikeuskirjan 52 artiklan 1 kohdassa asetettuja vaatimuksia. Tässä tarkastelussa on otettava huomioon paitsi 17 artiklan 4 kohta erikseen myös säännökset, joissa täsmennetään ja täydennetään tätä järjestelmää, ja erityisesti kyseisen direktiivin 17 artiklan 7–10 kohta. Lisäksi on otettava huomioon kyseisen järjestelmän

käyttöön ottamisella tavoiteltu oikeutettu tavoite eli niiden henkilöiden suojaaminen, joilla on hallussaan tekijänoikeuksia ja lähioikeuksia, jotka on taattu perusoikeuskirjan 17 artiklan 2 kohdassa immateriaalioikeuksina.

- 70 Tässä yhteydessä on muistutettava, että yleisen tulkintaa koskevan periaatteen mukaan unionin tointa on tulkittava niin pitkälle kuin mahdollista tavalla, joka ei aseta sen pätevyyttä kyseenalaiseksi, ja kaiken primaarioikeuden ja erityisesti perusoikeuskirjan määräysten mukaisesti. Niinpä tilanteessa, jossa unionin johdettua oikeutta voidaan tulkita eri tavoin, etusija on annettava tulkinnalle, jonka ansiosta säännös on primaarioikeuden mukainen, eikä tulkinnalle, jonka johdosta säännöksen todetaan olevan ristiriidassa sen kanssa (tuomio 14.5.2019, M ym. (Pakolaisaseman peruuttaminen), C-391/16, C-77/17 ja C-78/17, EU:C:2019:403, 77 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 71 Lisäksi nyt tehtävä tarkastelu perusoikeuskirjan 52 artiklan 1 kohdassa asetettujen vaatimusten valossa koskee verkkosisällönjakopalvelujen tarjoajien erityistä vastuujärjestelmää, joka on otettu käyttöön direktiivin 2019/790 17 artiklan 4 kohdassa, mikä ei vaikuta sellaisiin tutkimuksiin, jotka voivat myöhemmin kohdistua jäsenvaltioiden kyseisen direktiivin täytäntöön panemiseksi antamien säännösten tai näiden palveluntarjoajien kyseisen järjestelmän noudattamiseksi määräämien toimenpiteiden tutkimiseen.
- 72 Tässä tarkastelussa on ensinnäkin todettava, että verkkosisällönjakopalvelujen käyttäjien sananvapautta ja tiedonvälityksen vapautta koskevasta rajoituksesta on säädetty lailla, koska rajoitus seuraa velvollisuuksista, joita näiden palvelujen tarjoajille on asetettu unionin toimella, eli kuten tämän tuomion 53 kohdassa todetaan, direktiivin 2019/790 17 artiklan 4 kohdan b alakohdalla ja c alakohdan loppuosalla.
- 73 On totta, ettei kyseisessä säännöksessä täsmennetä konkreettisia toimenpiteitä, jotka kyseisten palveluntarjoajien on toteutettava taatakseen sen, ettei saatavissa ole tiettyjä suojattuja sisältöjä, joista oikeudenhaltijat ovat antaneet palveluntarjoajille merkitykselliset ja tarvittavat tiedot, tai estääkseen suojattujen sisältöjen, joista kyseiset oikeudenhaltijat ovat tehneet riittävän perustellun ilmoituksen, tulevat lataukset palveluun. Kyseisissä säännöksissä ainoastaan velvoitetaan kyseiset palveluntarjoajat toteuttamaan tältä osin ”toimia parhaansa mukaan” ja ”huolellista ammatinharjoittamista koskevien toimialan korkeatasoisten vaatimusten mukaisesti”. Parlamentin ja neuvoston antamien selitysten mukaan kyseisen säännöksen laatimisella pyritään varmistamaan, että näin asetetut velvoitteet voidaan mukauttaa eri verkkosisällönjakopalvelujen tarjoajien olosuhteisiin sekä alan käytäntöjen ja käytettävissä olevien tekniikoiden kehitykseen.
- 74 Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan vaatimus, jonka mukaan perusoikeuden käyttämistä voidaan rajoittaa ainoastaan lailla, ei kuitenkaan sulje pois sitä, että säännöstö, johon tämä rajoitus sisältyy, on muotoiltu riittävän avoimesti niin, että se voi mukautua tilanteiden muutoksiin (ks. vastaavasti Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomio 16.6.2015, Delfi AS v. Viro, CE:ECHR:2015:0616JUD006456909, 121 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 75 Lisäksi on niin, että verkkopalvelujen tarjoajille asetettu velvollisuus toteuttaa toimenpiteitä, joilla pyritään varmistamaan tekijänoikeuden noudattaminen niiden palveluja käytettäessä, voi tapauksen mukaan osoittautua jopa tarpeelliseksi – jotta kunnioitetaan näiden palveluntarjoajien perusoikeuskirjan 16 artiklassa taattua elinkeinovapautta ja oikeudenmukaista tasapainoa tämän elinkeinovapauden, niiden palvelujen käyttäjien perusoikeuskirjan 11 artiklassa vahvistetun sananvapauden ja tiedonvälityksen vapauden sekä oikeudenhaltijoiden perusoikeuskirjan

- 17 artiklan 2 kohdassa taatun immateriaalioikeuksien suojan välillä – jättää mainittujen palveluntarjoajien päätettäväksi määrittää tarkoitetun tuloksen saavuttamiseksi toteutettavat konkreettiset toimenpiteet, joten ne voivat päättää ottaa käyttöön toimenpiteet, jotka vastaavat parhaiten niiden käytettävissä olevia resursseja ja kapasiteettia ja jotka ovat yhteensopivia sellaisten muiden velvollisuuksien ja haasteiden kanssa, joista niiden on huolehdittava harjoittaessaan toimintaansa (ks. vastaavasti tuomio 27.3.2014, UPC Telekabel Wien, C-314/12, EU:C:2014:192, 52 kohta).
- 76 Toiseksi on todettava, että verkkosisällönjakopalvelujen käyttäjien sananvapauden ja tiedonvälityksen vapauden rajoittaminen toteutetaan perusoikeuskirjan 52 artiklan 1 kohdan mukaisesti perusoikeuskirjan 11 artiklassa taatun sananvapautta ja tiedonvälityksen vapautta koskevan oikeuden keskeistä sisältöä kunnioittaen.
- 77 Tältä osin on korostettava, että direktiivin 2019/790 17 artiklan 7 kohdan ensimmäisessä alakohdassa täsmennetään nimenomaisesti, että ”verkkosisällönjakopalvelujen tarjoajien ja oikeudenhaltijoiden välinen yhteistyö ei saa johtaa siihen, että estetään käyttäjien palveluun lataamien sellaisten teosten tai muun suojatun aineiston saatavuus, jotka eivät loukkaa tekijänoikeutta ja lähioikeuksia, myös silloin, kun tällaiset teokset tai muu suojattu aineisto kuuluvat poikkeuksen tai rajoituksen soveltamisalaan”.
- 78 Kyseisen 17 artiklan 7 kohdan ensimmäisen alakohdan yksiselitteisen sanamuodon mukaan siinä – toisin kuin direktiivin 2019/790 17 artiklan 4 kohdan b alakohdassa ja c alakohdan loppuosassa – ei ainoastaan velvoiteta verkkosisällönjakopalvelujen tarjoajia toteuttamaan tätä varten ”toimia parhaansa mukaan”, vaan siinä säädetään täsmällisestä tuloksesta, joka on saavutettava.
- 79 Lisäksi direktiivin 2019/790 17 artiklan 9 kohdan kolmannessa alakohdassa korostetaan, että kyseinen direktiivi ”ei saa millään tavoin vaikuttaa oikeutettuun käyttöön, kuten unionin oikeudessa säädettyjen poikkeusten tai rajoitusten nojalla tapahtuvaan käyttöön”.
- 80 Direktiivin 2019/790 17 artiklan 7 ja 9 kohdasta sekä sen johdanto-osan 66 ja 70 perustelukappaleesta ilmenee näin ollen selvästi, että suojatakseen perusoikeuskirjan 11 artiklassa vahvistettua oikeutta, joka koskee verkkosisällönjakopalvelujen käyttäjien sananvapautta ja tiedonvälityksen vapautta, ja oikeudenmukaista tasapainoa kyseessä olevien eri oikeuksien ja intressien välillä unionin lainsäätäjä on säätänyt, että kyseisten palvelujen tarjoajille kyseisen direktiivin 17 artiklan 4 kohdan b alakohdassa ja c alakohdan loppuosassa asetettujen velvollisuuksien täytäntöönpano ei saa johtaa esimerkiksi siihen, että tarjoajat toteuttavat toimenpiteitä, jotka vaikuttaisivat niiden käyttäjien, jotka jakavat niiden alustoilla sisältöä, joka ei loukkaa tekijänoikeutta ja lähioikeuksia, kyseisen perusoikeuden keskeiseen sisältöön.
- 81 Direktiivi 2019/790 heijastaa lisäksi unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöä, jonka mukaan pääasiassa kyseessä olevien kaltaisten palveluntarjoajien toteuttamissa toimenpiteissä on kunnioitettava internetin käyttäjien sananvapautta ja tiedonvälityksen vapautta ja niiden on muun muassa oltava tarkasti kohdennettuja tekijänoikeuden tehokkaan suojan mahdollistamiseksi ilman, että tämä vaikuttaisi käyttäjiin, jotka käyttävät laillisesti kyseisten palveluntarjoajien palveluja (ks. vastaavasti tuomio 27.3.2014, UPC Telekabel Wien, C-314/12, EU:C:2014:192, 55 ja 56 kohta).
- 82 Kolmanneksi perusoikeuskirjan 52 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun oikeasuhteisuuden valvonnan yhteydessä on aluksi todettava, että tämän tuomion 69 kohdassa tarkoitetulla verkkosisällönjakopalvelujen käyttäjien sananvapautta ja tiedonvälityksen vapautta koskevalla

rajoituksella vastataan perusoikeuskirjan 52 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun tarpeeseen suojella muiden henkilöiden oikeuksia ja vapauksia eli tässä tapauksessa tarvetta suojella perusoikeuskirjan 17 artiklan 2 kohdassa taattuja immateriaalioikeuksia. Direktiivin 2019/790 17 artiklassa verkkosisällönjakopalvelujen tarjoajille asetetuilla velvoitteilla, joihin tämä rajoitus perustuu, pyritään nimittäin – kuten muun muassa direktiivin 2019/790 johdanto-osan 2, 3 ja 61 perustelukappaleesta ilmenee – varmistamaan immateriaalioikeuksien suojaaminen siten, että velvoitteet edistävät tekijänoikeuksien tehokasta ja tasapuolista toteutumista. Verkkosisällönjakopalvelujen yhteydessä tekijänoikeuksien suojaan on liitettävä tietyssä määrin käyttäjien sananvapautta ja tiedonvälityksen vapautta koskevan oikeuden käytön rajoittaminen.

- 83 Seuraavaksi on todettava, että direktiivin 2019/790 17 artiklan 4 kohdassa tarkoitettu vastuujärjestelmä soveltuu immateriaalioikeuksien suojan tarpeen täyttämiseen ja on myös tarpeellinen sen kannalta. Erityisesti on todettava, että vaikka Puolan tasavallan ehdottama vaihtoehtoinen mekanismi, jonka mukaan verkkosisällönjakopalvelujen tarjoajille asetetaan ainoastaan kyseisessä 17 artiklan 4 kohdan a alakohdassa ja 4 kohdan c alakohdan alkuosassa säädettyt velvollisuudet, olisi sananvapautta ja tiedonvälityksen vapautta koskevan oikeuden käyttämistä vähemmän rajoittava toimenpide, on kuitenkin niin, että kyseinen vaihtoehtoinen mekanismi ei olisi immateriaalioikeuksien suojaamisen kannalta yhtä tehokas kuin unionin lainsäätäjän valitsema mekanismi.
- 84 Lopuksi on todettava, että direktiivin 2019/790 17 artiklan 4 kohdassa verkkosisällönjakopalvelujen tarjoajille asetetut velvollisuudet eivät rajoita suhteettomasti näiden palvelujen käyttäjien sananvapautta ja tiedonvälityksen vapautta.
- 85 Ensinnäkin on nimittäin niin, että – kuten julkisasiamies totesi ratkaisuehdotuksensa 164, 165 ja 191–193 kohdassa – direktiivin 2019/790 17 artiklan 7 ja 9 kohdasta sekä sen johdanto-osan 66 ja 70 perustelukappaleesta seuraa, että unionin lainsäätäjällä on sen vaaran estämiseksi, jonka erityisesti automaattisten tunnistamis- ja suodatusvälineiden käyttö aiheuttaa verkkosisällönjakopalvelujen käyttäjien ilmaisuvapautta ja tiedonvälityksen vapautta koskevalle oikeudelle, säätänyt tämän tuomion 67 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitettua selvästä ja täsmällisestä rajasta toimenpiteille, joita voidaan toteuttaa tai joita voidaan vaatia direktiivin 2019/790 17 artiklan 4 kohdan b alakohdassa ja c alakohdan loppuosassa säädettyjen velvoitteiden täytäntöön panemiseksi, sulkemalla erityisesti pois toimenpiteet, joilla suodatetaan ja estetään laillista sisältöä palveluun lataamisen yhteydessä.
- 86 Tässä yhteydessä on muistutettava, että unionin tuomioistuimella on jo ollut tilaisuus todeta, että suodatusjärjestelmä, joka ei ehkä riittävästi erota toisistaan laitonta ja laillista sisältöä, minkä vuoksi sen käyttöönotto voisi johtaa laillisen sisältöisen viestinnän estämiseen, olisi yhteensopimaton perusoikeuskirjan 11 artiklassa taatun sananvapautta ja tiedonvälityksen vapautta koskevan oikeuden kanssa eikä kunnioittaisi sen ja immateriaalioikeuden välistä oikeudenmukaista tasapainoa. Unionin tuomioistuin on nimittäin korostanut tältä osin, että vastaus kysymykseen lähetyksen laillisuudesta riippuu myös tekijänoikeudesta tehtyjen sellaisten laillisten poikkeusten soveltamisesta, jotka vaihtelevat jäsenvaltiosta toiseen. Lisäksi tietyt teokset saattavat olla tietyissä jäsenvaltioissa vapaasti käytettävissä tai kyseessä olevat tekijät ovat saattaneet laittaa ne verkkoon ilmaiseksi (ks. vastaavasti tuomio 16.2.2012, SABAM, C-360/10, EU:C:2012:85, 50 ja 51 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

- 87 Toiseksi on todettava tekijänoikeudesta tehtävistä poikkeuksista ja rajoituksista, joilla luodaan oikeuksia teosten tai muun suojatun aineiston käyttäjille ja joilla pyritään turvaamaan oikeudenmukainen tasapaino kyseisten käyttäjien perusoikeuksien ja oikeudenhaltijoiden perusoikeuksien välillä (ks. vastaavasti tuomio 29.7.2019, Funke Medien NRW, C-469/17, EU:C:2019:623, 70 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen), että direktiivin 2019/790 17 artiklan 7 kohdan toisessa alakohdassa jäsenvaltiot veloitetaan varmistamaan, että käyttäjät voivat kussakin jäsenvaltiossa ladata sisällönjakopalveluihin käyttäjälähtöisiä sisältöjä ja saattaa niitä saataviin näissä palveluissa seuraavissa nimenomaisissa käyttötarkoituksissa: lainaukset, arvostelu, selostus, karikatyyri, parodia tai pastissi. Kuten kyseisen direktiivin johdanto-osan 70 perustelukappaleesta ilmenee, unionin lainsäätävä on nimittäin katsonut, että kun otetaan huomioon kyseisten poikkeusten ja rajoitusten erityinen merkitys sananvapaudelle ja taiteen vapaudelle ja näin ollen mainitulle oikeudenmukaiselle tasapainolle, kyseiset poikkeukset ja rajoitukset, jotka kuuluvat direktiivin 2001/29 5 artiklassa mainittuihin vapaaehtoiisiin poikkeuksiin ja rajoituksiin, oli tehtävä pakollisiksi, jotta voidaan varmistaa, että käyttäjät saavat kaikkialla unionissa yhdenmukaisen suojan.
- 88 Lisäksi samassa tarkoituksessa eli käyttäjien oikeuksien turvaamiseksi direktiivin 2019/790 17 artiklan 9 kohdan neljännessä alakohdassa veloitetaan verkkosisällönjakopalvelujen tarjoajat ilmoittamaan käyttäjilleen yleisissä käyttöehdoissaan, että nämä voivat käyttää teoksia ja muuta suojattua aineistoa unionin oikeudessa säädettyjen tekijänoikeutta ja lähioikeuksia koskevien poikkeusten tai rajoitusten nojalla.
- 89 Kolmanneksi kyseisiä palveluja laillisesti käyttävien käyttäjien sananvapautta ja tiedonvälityksen vapautta koskevan oikeuden käyttämistä suojaa se, että palveluntarjoajien vastuu sen takaamiseksi, että tiettyjä sisältöjä ei ole saatavilla, voi syntyä direktiivin 2019/790 17 artiklan 4 kohdan b alakohdan ja c alakohdan loppuosan nojalla vain sillä edellytyksellä, että kyseessä olevien oikeuksien haltijat toimittavat niille merkitykselliset ja tarvittavat tiedot näistä sisällöstä. Koska tietojen, jotka ovat epäilyksettä tällaisia, toimittaminen on ennakoedellytys sille, että palveluntarjoajilla mahdollisesti todetaan olevan tämä vastuu, viimeksi mainitut eivät tällaisten tietojen puuttuessa ole vastuussa siitä, että kyseiset sisällöt poistetaan saatavilta.
- 90 Neljänneksi on todettava, että kun direktiivin 2019/790 17 artiklan 8 kohdassa säädetään direktiivin 2000/31 15 artiklan 1 kohdan tavoin, että kyseisen 17 artiklan soveltaminen ei johda minkäänlaiseen yleiseen seurantavelvollisuuteen, siinä asetetaan lisätae verkkosisällönjakopalvelujen käyttäjien sananvapauden ja tiedonvälityksen vapauden kunnioittamiseksi. Tämä täsmennys merkitsee nimittäin sitä, että näiden palvelujen tarjoajilla ei voi olla velvollisuutta estää sellaisten sisältöjen lataamista ja saattamista yleisön saataville, joiden laittomiksi toteaminen edellyttäisi niiden osalta sisällön itsenäistä arviointia oikeudenhaltijoiden toimittamien tietojen sekä tekijänoikeuksia koskevien mahdollisten poikkeusten ja rajoitusten kannalta (ks. analogisesti tuomio 3.10.2019, Glawischnig-Piesczek, C-18/18, EU:C:2019:821, 41–46 kohta).
- 91 Kuten direktiivin 2019/790 johdanto-osan 66 perustelukappaleessa korostetaan, ei voida varsinkaan sulkea pois sitä, että tietyissä tapauksissa tekijänoikeudella suojattujen luvottomien sisältöjen saatavilla olo voidaan välttää ainoastaan oikeudenhaltijoiden ilmoituksen perusteella. Unionin tuomioistuin on lisäksi todennut, että tällaisen ilmoituksen on sisällettävä riittävästi tietoja, joiden nojalla verkkosisällönjakopalvelun tarjoaja voi ilman yksityiskohtaista oikeudellista tutkintaa varmistua siitä, että kyseessä olevan sisällön välittäminen on laitonta, ja siitä, että

kyseisen sisällön mahdollinen poistaminen on yhteensoveltuva sananvapauden ja tiedonvälityksen vapauden kanssa (tuomio 22.6.2019, YouTube ja Cyando, C-682/18 ja C-683/18, EU:C:2021:503, 116 kohta).

- 92 Tässä yhteydessä on muistutettava, että vaikka perusoikeuskirjan 17 artiklan 2 kohdassa vahvistetaan oikeus immateriaalioikeuksien suojaan, kyseisestä määräyksestä tai unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ei kuitenkaan seuraa, että tällainen oikeus olisi ehdoton ja että sen suojaaminen olisi näin ollen ehdottomasti taattava (tuomio 29.7.2019, Funke Medien NRW, C-469/17, EU:C:2019:623, 72 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 93 Viidenneksi direktiivin 2019/790 17 artiklan 9 kohdan ensimmäisessä ja toisessa alakohdassa otetaan käyttöön useita menettelyllisiä takeita, jotka täydentävät kyseisen direktiivin 17 artiklan 7 ja 8 kohdassa säädettyjä takeita ja joilla suojataan verkkosisällönjakopalvelujen käyttäjien sananvapautta ja tiedonvälityksen vapautta tilanteissa, joissa viimeksi mainituissa säännöksissä asetetuista takeista huolimatta näiden palvelujen tarjoajat estävät kuitenkin virheellisesti tai perusteettomasti laillisia sisältöjä.
- 94 Niinpä direktiivin 2019/790 17 artiklan 9 kohdan ensimmäisestä ja toisesta alakohdasta sekä johdanto-osan 70 perustelukappaleesta ilmenee, että unionin lainsäätäjä on katsonut, että on tärkeää varmistaa, että verkkosisällönjakopalveluiden tarjoajat ottavat käyttöön vaikuttavan ja nopean valitus- ja oikeussuojamekanismin, jolla tuetaan teosten tai muun suojatun aineiston laillista käyttöä ja erityisesti käyttöä, joka kuuluu niiden tekijänoikeuden suojan poikkeusten ja rajoitusten soveltamisalaan, joilla suojataan sananvapautta ja taiteen vapautta. Näiden säännösten mukaan käyttäjien on voitava tehdä valitus, kun he katsovat, että pääsy heidän lataamaansa sisältöön on estetty virheellisesti tai että tällainen sisältö on poistettu. Valitukset on tutkittava ilman aiheutonta viivytystä, ja luonnollisen henkilön on valvottava niitä. Kun oikeudenhaltijat pyytävät palveluntarjoajia toteuttamaan toimia käyttäjien lataaman aineiston saannin estämiseksi tai aineiston poistamiseksi, niiden on perusteltava pyyntönsä asianmukaisesti.
- 95 Lisäksi jäsenvaltioiden on näiden säännösten mukaisesti varmistettava, että käyttäjillä on mahdollisuus käyttää tuomioistuimen ulkopuolisia oikeussuojakeinoja, jotka mahdollistavat riitojen puolueettoman käsittelyn, sekä tehokkaita oikeussuojakeinoja tuomioistuimissa. Erityisesti käyttäjien on voitava kääntyä tuomioistuimen tai muun asiaankuuluvan oikeusviranomaisen puoleen vaatiakseen oikeutta käyttää tekijänoikeutta ja lähioikeuksia koskevaa poikkeusta tai rajoitusta.
- 96 Kuudenneksi on todettava, että direktiivin 2019/790 17 artiklan 10 kohdalla täydennetään kyseisen direktiivin 17 artiklan 7–9 kohdassa säädettyä suojajärjestelmää siten, että siinä annetaan komission tehtäväksi järjestää yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa asianomaisten osapuolten väliset vuoropuhelut parhaiden käytänteiden tutkimiseksi verkkosisällönjakopalvelujen tarjoajien ja oikeudenhaltijoiden välistä yhteistyötä varten sekä antaa näiden keskustelujen tulokset huomioon ottaen ja asianomaisia osapuolia, käyttäjäjärjestöt mukaan luettuina, kuultuaan kyseisen direktiivin 17 artiklan ja erityisesti sen 17 artiklan 4 kohdan soveltamista koskevat ohjeet.
- 97 Direktiivin 2019/790 17 artiklan 10 kohdassa korostetaan tältä osin nimenomaisesti, että parhaista käytännöistä keskusteltaessa on erityisesti otettava huomioon muun muassa tarve säilyttää tasapaino perusoikeuksien välillä sekä poikkeusten ja rajoitusten käyttö. Käyttäjien järjestöjen on tällaista sidosryhmien vuoropuhelua varten saatava verkkosisällönjakopalvelujen tarjoajilta riittävät tiedot näiden käytäntöjen toiminnasta kyseisen direktiivin 17 artiklan 4 kohdan osalta.

- 98 Tämän tuomion 72–97 kohdassa esitetyistä toteamuksista seuraa, että – toisin kuin Puolan tasavalta väittää – unionin lainsäätäjä on liittännyt verkkosisällönjakopalvelujen tarjoajien velvollisuuteen, joka koskee niiden sisältöjen valvomista, joita käyttäjät haluavat ladata palveluntarjoajien alustoille ennen niiden levittämistä yleisölle, ja joka johtuu direktiivin 2019/790 17 artiklan 4 kohdassa käyttöön otetusta erityisestä vastuujärjestelmästä ja muun muassa kyseisen direktiivin 17 artiklan 4 kohdan b alakohdassa ja c alakohdan loppuosassa säädetyistä vapautusedellytyksistä, takeita, joilla varmistetaan perusoikeuskirjan 52 artiklan 1 kohdan mukaisesti perusoikeuskirjan 11 artiklassa taatun näiden palvelujen käyttäjien sananvapautta ja tiedonvälityksen vapautta koskevan oikeuden noudattaminen sekä oikeudenmukainen tasapaino yhtäältä kyseisen oikeuden ja toisaalta perusoikeuskirjan 17 artiklan 2 kohdassa suojattujen immateriaalioikeuksien välillä.
- 99 Jäsenvaltioiden on saattaessaan direktiivin 2019/790 17 artiklaa osaksi kansallista oikeuttaan huolehdittava siitä, että ne nojautuvat sellaiseen kyseisen säännöksen tulkintaan, jolla voidaan varmistaa perusoikeuskirjassa suojattujen eri perusoikeuksien välinen oikeudenmukainen tasapaino. Jäsenvaltioiden viranomaisien ja tuomioistuinten on tämän jälkeen pannessaan täytäntöön mainitun säännöksen noudattamisen edellyttämiä toimenpiteitä tulkittava kansallista oikeuttaan kyseisen säännöksen mukaisesti, ja niiden on tämän lisäksi myös varottava nojautumasta sellaiseen kyseisen säännöksen tulkintaan, joka johtaisi ristiriitaan mainittujen perusoikeuksien kanssa tai muiden unionin oikeuden yleisten periaatteiden, kuten suhteellisuusperiaatteen, kanssa (ks. vastaavasti tuomio 29.1.2008, Promusicae, C-275/06, EU:C:2008:54, 68 kohta).
- 100 Kaiken edellä esitetyn perusteella Puolan tasavallan kanteensa tueksi esittämä ainoa kanneperuste on hylättävä, ja kanne on näin ollen hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

- 101 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 138 artiklan 1 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska parlamentti ja neuvosto ovat vaatineet Puolan tasavallan velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut ja koska Puolan tasavalta on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.
- 102 Espanjan kuningaskunta, Ranskan tasavalta, Portugalin tasavalta ja komissio vastaavat työjärjestyksen 140 artiklan 1 kohdan mukaisesti omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (suuri jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Kanne hylätään.

2) Puolan tasavalta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

3) Espanjan kuningaskunta, Ranskan tasavalta, Portugalin tasavalta ja Euroopan komissio vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Allekirjoitukset